

30 mai – 5 iunie

Biblia ca istorie

Textul de memorat: „*Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.*” (Exodul 20:2; Deuteronomul 5:6)

Biblia conține multă istorie. Istoria biblică se mișcă în direcție lineară, de la începutul absolut când Dumnezeu a creat toate lucrurile până la obiectivul suprem, când El va restaura pământul la revenirea lui Hristos.

Natura istorică a Scripturii o face să fie deosebită de cărțile sfinte ale altor religii. Biblia presupune existența unui Dumnezeu care intervine personal în istorie; ea nu încearcă să Îi demonstreze existența. La început, Dumnezeu vorbește și este creată viața pe pământ (Geneza 1:1-31). El îl cheamă pe Avraam din Caldeea. El Își eliberează poporul din robia egipteană. El scrie Cele Zece Porunci cu degetul Lui, pe table de piatră (Exodul 31:18). El trimite profeți. El trimite judecăți. El cheamă oameni care să trăiască și să împărtășească Legea Sa divină și planul de mântuire cu alte națiuni. În cele din urmă, El Îl trimite pe Fiul Său, Isus Hristos, în lume, marcând astfel istoria pentru totdeauna.

În această săptămână vom analiza câteva elemente-cheie din istorie așa cum au fost descrise în Biblie și câteva dovezi arheologice care ne vor ajuta să demonstrăm că istoria a fost așa cum este scrisă pe paginile Bibliei.

Duminică, 31 mai – David, Solomon și monarhia

Monarhia lui David și Solomon reprezintă epoca de aur a istoriei lui Israel. Dar dacă David și Solomon nu au existat, așa cum au afirmat unii? Dacă împărăția lor nu a fost atât de întinsă cum spune Biblia? Fără David nu ar mai fi Ierusalim, capitala țării (2 Samuel 5:6-10), nici nu s-ar mai fi fost construit templul de către fiul său Solomon (1 Împărați 8:17-20). Și, nu în ultimul rând, Mesia a fost făgăduit să vină din neamul lui David (Ieremia 23:5,6; Apocalipsa 22:16). Istoria lui Israel ar trebui rescrisă cu totul. Totuși, această istorie, așa cum apare pe paginile Scripturii, le conferă lui Israel și bisericii rolul și misiunea lor unică.

1. Cum îi dă Dumnezeu o mare victorie lui Israel? Pe cine folosește pentru această biruință? Unde are loc înfrângerea? 1 Samuel 17

Observați descrierea geografică precisă a liniilor de luptă din 1 Samuel 17:1-3. Săpăturile recente făcute în zona în care era situată tabăra israelită descrisă în acest capitol au descoperit o cetate puternic întărită, o cazarmă de pe vremea lui Saul și David, cu privire spre vale și cu două porți. Deoarece majoritatea cetățitorilor din vechiul Israel aveau doar o poartă, această caracteristică poate ajuta la identificarea locului: Saaraim (1 Samuel 17:52), care, în ebraică, înseamnă „două porți”.

Dacă așa stau lucrurile, atunci am identificat pentru prima dată această cetate biblică din vechime. În anii 2008 și 2013 au fost descoperite două inscripții care se crede că reprezintă cea mai veche scriere ebraică descoperită vreodată. A doua inscripție menționează numele Eșbaal, nume ca al unuia dintre fiii lui Saul (1 Cronici 9:39).

În 1993, săpăturile de la Tel Dan, o cetate nordică, au scos la suprafață o inscripție monumentală scrisă de împăratul Hazael din Damasc, care și-a notat victoria împotriva „împăratului lui Israel” și împăratului „casei lui David”, descriere asemănătoare cu a Bibliei, adăugând, astfel, o puternică dovadă a arheologiei că David a existat în istorie exact cum spune Biblia.

Gândește-te care ar fi consecințele pentru credința noastră dacă, așa cum afirmă unii, împăratul David nu a existat cu adevărat?

Luni, 1 iunie – Isaia, Ezechia și Sanherib

2. În următoarele pasaje este relatată o campanie asiriană împotriva lui Iuda. Cum Își eliberează Dumnezeu poporul? Isaia 36:1-3; 37:14-38

În 701 î.Hr., Sanherib a pornit o campanie împotriva lui Iuda, relatată în Biblie, dar și de Sanherib însuși în mai multe moduri. În analele istorice descoperite în Ninive, capitala sa, el se laudă astfel: „Patruzeci și șase dintre cetățile sale [ale lui Ezechia] puternic fortificate și nenumărate sate mai mici din împrejurimi le-am împrejmuit și le-am cucerit.” În palatul din Ninive, Sanherib își sărbătorește biruința asupra cetății Lachis, acoperind pereții unei încăperi centrale cu basoreliefuluri care reprezintă asediul și bătălia. Săpăturile recente de la Lachis au descoperit ruinele rămase în urma distrugerii masive a cetății după ce a fost incendiată de Sanherib. Dar Ierusalimul a fost cruțat în mod minunat. Sanherib s-a putut mândri doar cu următoarele: „În ce îl privește pe Ezechia Iudeul, l-am închis în cetatea lui ca pe o pasăre în colivie.” Nicio descriere a distrugerii Ierusalimului, nimic despre prizonierii de război luați în robie.

Este adevărat că Ierusalimul a fost împresurat, dar Biblia ne spune că asediul a durat doar o zi, după care Îngerul Domnului a eliberat cetatea, cum fusese profetizat de Isaia: „Așa vorbește Domnul despre împăratul Asiriei: «El nu va intra în cetatea aceasta, nu va arunca săgeți în ea, nu-i va sta înaintea cu scuturi și nu va ridica întărituri de șanțuri împotriva ei. Ci se va întoarce pe drumul pe care a venit și nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul, căci Eu voi ocroti cetatea aceasta ca s-o scap, din pricina Mea și din pricina robului Meu David»” (Isaia 37:33-35).

Doar Lachisul este descris în detaliu în Ninive, capitala asiriană. Ierusalimul nu apare pe pereții palatului. Sanherib s-a putut mândri doar cu victoria asupra Lachisului. Supremația Dumnezeului cerului este demonstrată în eliberarea poporului Său. El a văzut agresivitatea asirienilor. El a auzit cuvintele rugăciunii lui Ezechia. Dumnezeu a intervenit în istorie.

Să nu uităm că Dumnezeu care a eliberat Israelul în mod atât de minunat atunci este același Dumnezeu la care ne rugăm, pe care ne bazuim și în care ne încredem și noi!

Marti, 2 iunie – Daniel, Nebucadnețar și Babilonul

În iulie 2007, un om de știință de la Universitatea din Viena lucra la un proiect pentru Muzeul Britanic când a găsit o tăbliță din vremea lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului. Pe acea tăbliță a găsit numele unui om de stat din Babilon, menționat și în Ieremia 39:3 - „Sarsechim”. Este unul dintre multele nume, atât de împărați, cât și de oficiali din vremea lui Daniel și Nebucadnețar, redescoperite de arheologie.

3. Revezi Daniel 1 și 5. Cum corespund primele hotărâri ale lui Daniel cu intervențiile lui Dumnezeu în care l-a folosit ca slujitor și profet al Său pentru a influența milioane de oameni de-a lungul istoriei?

Daniel „s-a hotărât în inima lui” să Îi rămână credincios lui Dumnezeu în privința alimentației și a închinării. Aceste obiceiuri bune, formate încă de la începutul experienței sale, au devenit un model și i-au conferit putere pentru viața lui lungă. Rezultatul a fost o gândire clară, înțelepciune și pricepere care veneau de sus, lucru recunoscut și de Nebucadnețar, și de Belșațar, care l-au pus în cele mai înalte funcții în împărăție. Dar, poate chiar mai important, aceasta a dus la convertirea împăratului Nebucadnețar (Daniel 4:34-37).

Nebucadnețar a fost fiul lui Nabopolassar. Ei au construit o cetate glorioasă, fără egal în lumea antică (Daniel 4:30). Cetatea Babilon era enormă, cu peste 300 de temple, un palat elegant și era înconjurată de ziduri duble uriașe, late de 3,7 și 6,7 metri. Zidurile includeau opt porți importante, numite după principalele zeități babiloniene. Cea mai cunoscută este Poarta lui Iștar, descoperită de germani și reconstruită în Muzeul Pergamon din Berlin.

În Daniel 7:4, Babilonul este descris ca un leu cu aripi de vultur. Calea ceremonială de la Poarta lui Iștar are 120 de lei de o parte și de alta. Aceleași săpături au descoperit sculptura unui leu uriaș năpustit asupra unui bărbat, sculptură care încă se află lângă cetate. Toate acestea certifică faptul că leul este un simbol potrivit pentru Babilonul cel mare. Istoria biblică și mesajul său profetic sunt confirmate.

Daniel 1:8 spune că Daniel „s-a hotărât în inima lui”. Ce înseamnă acest lucru? Poți enumera câteva lucruri pe care trebuie să „hotărăști în inima ta” să le faci sau să nu le mai faci?

Miercuri, 3 iunie – Isus din istorie

4. Cine a fost Caiafa și care a fost rolul său în moartea lui Hristos? Cine a fost Pilat din Pont și cât de importantă a fost hotărârea lui pentru ca Sinedriul să își poată atinge obiectivul? Matei 26:57-67; Ioan 11:45-53; 18:29-31

Caiafa era mare-preot și a instigat un complot pentru a-l condamna la moarte pe Isus. Existența lui este notată și de Josephus Flavius, istoricul evreu. „Pe lângă aceasta, el i-a luat titlul de mare-preot lui Iosif, numit și Caiafa, și l-a desemnat pe Ionatan, fiul lui Ananus, fostul mare-preot, să îl succedă.” - *Josephus Complete Works*, cartea 18, capitolul 4, p. 381

În 1990, la sud de Ierusalim a fost descoperit un mausoleu de familie în care erau douăsprezece osuare. Monedele și vasele din mormânt datează de la mijlocul secolului I d.Hr. Cel mai împodobit osuar, cu mai multe seturi de oase în el, are inscripționat numele „Iosif, fiul lui Caiafa”. Mulți specialiști cred că acesta a fost mormântul și osuarul lui Caiafa, marele-preot implicat în moartea lui Isus. În 1961, pe o piatră din teatrul de la Caesarea Maritima, a fost descoperită o inscripție cu numele Pilat din Pont, prefect al Iudeei sub împăratul Tiberius. În ambele cazuri, istoria confirmă existența unor personaje principale implicate în moartea lui Hristos.

Și istoricii seculari ai primelor două secole au vorbit despre Isus din Nazaret. Tacitus, istoric roman, scrie despre Hristos, despre execuția lui de către Pilat din Pont în timpul domniei lui Tiberius și despre primii creștini din Roma. Plinius cel Tânăr, un guvernator roman, îi scrie în 112-113 d.Hr. împăratului Traian despre creștini și îl întrebă cum ar trebui să se poarte cu ei. El spune că aceștia se întâlneau într-o zi anume înainte de răsărit și se adunau pentru a cânta imnuri unui dumnezeu.

Aceste descoperiri arheologice și surse istorice ne oferă un cadru suplimentar, în afară de Biblie, pentru existența lui Isus. Evangheliile sunt sursele primare de dovezi despre existența lui Isus și ar trebui să le studiem bine pentru a afla mai multe despre El și viața Lui.

Deși este util să avem dovezi arheologice care să ne susțină credința, de ce trebuie să învățăm să nu ne bazăm credința doar pe ele, oricât de folositoare ar fi?

Joi, 4 iunie – Credința și istoria

Noi nu trăim într-un vid. Alegerile noastre ne influențează nu doar pe noi, ci și pe ceilalți. În același fel, viețile multora din poporul lui Dumnezeu din vechime au avut un impact major asupra viitorului celor de lângă ei.

5. Revezi Evrei 11. Ce lecții putem învăța de la acești eroi din vechime și prin studierea vieții lor?

Enoh
Noe
Avraam
Sara
Iosif
Moise
Rahav

Credința nu înseamnă doar a crede în ceva sau cineva, ci înseamnă a acționa ca răspuns la acel crez. Numai credința care lucrează este socotită neprihănire. Aceste fapte ale credinței schimbă istoria. Fiecare dintre aceste acțiuni depind de încrederea în Cuvântul lui Dumnezeu.

Noe a acționat prin credință când a construit arca, încrezându-se în Cuvântul lui Dumnezeu mai presus de experiență sau rațiune. Pentru că până atunci nu mai plouase, experiența și rațiunea sugerau că un potop era ceva lipsit de logică. Dar Noe a ascultat de Dumnezeu și rasa umană a supraviețuit. Avraam, la acea vreme Avram, a ieșit din cetatea Ur, din sudul Mesopotamiei, cea mai sofisticată cetate din lume la acea vreme, și a plecat fără să știe unde avea să îl conducă Dumnezeu. Dar el a ales să acționeze pe baza Cuvântului Său. Moise a ales mai degrabă să devină păstor și apoi să conducă poporul lui Dumnezeu spre țara făgăduită, decât împărat peste Egipt, cel mai mare imperiu al vremii. El s-a încrezut în vocea Celui Atotputernic, care l-a chemat dintr-un rug aprins. Rahav a hotărât să se încreadă în raportul despre eliberarea lui Dumnezeu, a ascuns iscoadele și a devenit parte a genealogiei lui Isus. Cât de puțin ne dăm seama ce influență vor avea deciziile noastre asupra vieții multor oameni în această generație și cele care vor veni!

Ce decizii importante îți stau înaintea? Cum iei o hotărâre și de ce?

Vineri, 5 iunie – Un gând de încheiere

„Biblia este cea mai veche și cea mai amplă sursă istorică pe care o au oamenii. Ea a venit direct de la izvorul adevărului veșnic și, de-a lungul veacurilor, o mână divină i-a păstrat puritatea. Ea luminează trecutul îndepărtat, trecut pe care cercetarea omenească încearcă în zadar să-l pătrundă. Numai în Cuvântul lui Dumnezeu vedem puterea care a așezat temeliiile pământului și a întins cerurile. Numai aici descoperim un raport autentic al originii națiunilor. Numai aici ne este dată istoria neamului omenesc, neîntinată de mândria sau prejudecățile omenești.” - Ellen G. White, *Educație*, p. 173

„Cel care Îl cunoaște pe Dumnezeu și cunoaște Cuvântul Său are o credință întemeiată pe divinitatea Sfințelilor Scripturi. El nu probează Biblia prin ideile despre știință ale omului. El aduce aceste idei pentru a fi probate prin măsurătoarea cea fără greș. El știe că tot Cuvântul lui Dumnezeu este adevăr, și adevărul nu se poate contrazice niciodată; tot ceea ce, în învățătura așa-numitei științe, contrazice adevărul descoperirii lui Dumnezeu este simplă lucrare omenească, de nimereală.

Celor cu adevărat înțelepți, cercetările științifice le deschid câmpuri vaste de gândire și informare.” - Ellen G. White, *Mărturii*, vol. 8, p. 325

Studiu suplimentar: Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, cap. 63 „David și Goliat”; *Profeți și regi*, cap. 28 „Ezechia” și cap. 30 „Izbăvirea de sub puterea Asiriei”.

STUDIUL LA RÂND – BIBLIA ȘI CARTEA EVANGHELIZARE

Biblia: Psalmii 111-117

1. Cine și de ce nu se teme de vești rele?
2. De unde îl ridică Domnul pe cel sărac, lipsit?
3. Ce au văzut și au făcut marea și Iordanul?
4. Unde promitea psalmistul că-și va împlini juruințele făcute Domnului?

Evanghelizare, Secțiunea 7, subcapitolul „Povestiri, anecdote, gesticulări și glume”

5. Ce se întâmplă când amuzamentele (glumele) sunt amestecate cu învățăturile Scripturii?